

Zadania gwiazdką (aktualizacja: 21 grudnia 2018)

Zadanie 1. (* / 2) Udowodnij, że dla dowolnego $p \in (1, +\infty)$ funkcja $\|\cdot\|_p$ jest normą.

Wskazówka: skorzystaj z nierówności Höldera i z faktu, że dla wykładników sprzężonych p, q zachodzi $p = q(p - 1)$.

Zadanie 2. (*) Udowodnij, że jeśli norma $\|\cdot\|$ spełnia, dla dowolnych $\mathbf{x}, \mathbf{y} \in \mathbb{R}^n$, tożsamość

$$\|\mathbf{x} + \mathbf{y}\|^2 + \|\mathbf{x} - \mathbf{y}\|^2 = 2\|\mathbf{x}\|^2 + 2\|\mathbf{y}\|^2 .$$

To pochodzi od pewnego iloczynu skalarnego.

Zadanie 3. (*) Funkcja $F : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ jest ciągła „po współrzędnych” oraz rosnąca względem pierwszej zmiennej (tzn. $\forall_{y_0}$ funkcja $x \mapsto F(x, y_0)$ jest ciągła i rosnąca, oraz $\forall_{x_0}$ funkcja $y \mapsto F(x_0, y)$ jest ciągła). Wykaż, że F jest ciągła.

Zadanie 4. (* / 2) (gr. 3) Funkcja $F : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ ma granicę w $(x, y) = (0, 0)$. Wykaż, że jeśli granice $\lim_{x \rightarrow 0} \lim_{y \rightarrow 0} F(x, y)$ oraz $\lim_{y \rightarrow 0} \lim_{x \rightarrow 0} F(x, y)$ istnieją to

$$\lim_{x \rightarrow 0} \lim_{y \rightarrow 0} F(x, y) = \lim_{y \rightarrow 0} \lim_{x \rightarrow 0} F(x, y) = \lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} F(x, y) .$$

Definicja. Podzbiór $A \subset \mathbb{R}^n$ nazywamy *obszarem*, gdy jest otwarty i spójny.

Z wykładu wiadomo, że każdy zbiór otwarty i spójny w $\mathbb{R}^n$ jest też spójny łukowo.

Zadanie 5. (* / 2) Niech $A \subset \mathbb{R}^2$ będzie obszarem wypukłym. Wykaż, że jeśli funkcja ciągła $f : A \rightarrow \mathbb{R}$ ma ograniczone pochodne cząstkowe w całej dziedzinie, to spełnia warunek Lipschitza. Wykaż, że teza nie jest prawdziwa bez założenia o wypukłości A .

Zadanie 6. (*) Niech $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ będzie funkcją wypukłą (tzn. dla dowolnych $\mathbf{v}, \mathbf{w} \in \mathbb{R}^2$ i dowolnego $\lambda \in [0, 1]$ zachodzi nierówność $f(\lambda \mathbf{v} + (1 - \lambda)\mathbf{w}) \leq \lambda f(\mathbf{v}) + (1 - \lambda)f(\mathbf{w})$). Wykaż, że f jest funkcją ciągłą.

Zadanie 7. (* / 2) Podać przykład funkcji $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ o następujących własnościach:

- f jest różniczkowalna w $\mathbb{R}^2$
- f ma dokładnie jeden punkt krytyczny (lokalne ekstremum)
- f jest nieograniczona z góry i z dołu.

Zadanie 8. (**) Funkcja dwukrotnie różniczkowalna $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ spełnia tożsamości

$$\frac{\partial f}{\partial x}(x, y, z) - y \frac{\partial f}{\partial z}(x, y, z) = 0 = \frac{\partial f}{\partial y}(x, y, z) + x \frac{\partial f}{\partial z}(x, y, z) = 0 .$$

Wykaż, że f jest stała.

Podaj przykład niestalej funkcji dwukrotnie różniczkowalnej, która spełnia tożsamości (w pierwszej tożsamości zmieniamy znak)

$$\frac{\partial f}{\partial x}(x, y, z) + y \frac{\partial f}{\partial z}(x, y, z) = 0 = \frac{\partial f}{\partial y}(x, y, z) + x \frac{\partial f}{\partial z}(x, y, z) = 0 .$$

Zadanie 9. (*) Wykaż, że wewnątrz dowolnego wielokąta wypukłego jest dyfeomorficzne z $\mathbb{R}^2$.

Zadanie 10. (**) Wykaż, że dowolny obszar wypukły jest dyfeomorficzny z $\mathbb{R}^2$.

Zadanie 11. (*) Niech $K \subset \mathbb{R}^2$ będzie zwartym zbiorem wypukłym. Wykaż, że funkcja $F : \mathbb{R}^2 \setminus K \rightarrow \mathbb{R}$ opisująca odległość punktów zewnętrznych K od K , tzn. $f(\mathbf{v}) = \text{dist}(\mathbf{v}, K)$ jest różniczkowalna. Wykaż, że zbiór $\mathbb{R}^2 \setminus K$ jest dyfeomorficzny z $\mathbb{R}^2 \setminus \{\mathbf{0}\}$.

Zadanie 12. (*) Niech $F : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^{n+k}$ będzie odwzorowaniem klasy C^1 takim, że rząd różniczki $D_{\mathbf{p}}F$ jest równy n w każdym punkcie $\mathbf{p} \in \mathbb{R}^n$. Wykaż, że dla każdego $\mathbf{p} \in \mathbb{R}^n$ istnieje otoczenie $U \ni \mathbf{p}$ w $\mathbb{R}^n$ takie, że $F(U)$ jest n -wymiarową rozmaitością. Czy $F(\mathbb{R}^n)$ musi być rozmaitością.

Odwzorowanie $F : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^{n+k}$ o maksymalnym rzędzie różniczki nazywamy immersją. Obraz immersji nazywamy podrozmaitością immersyjną.

Zadanie 13. (*) Niech $M \subset \mathbb{R}^{n+k}$ będzie rozmaitością n -wymiarową. Wykaż, że dla każdego $\mathbf{p} \in M$ istnieje otoczenie $U \ni \mathbf{p}$ w $\mathbb{R}^{n+k}$ takie, że zbiór $M \cap U$ można opisać jako zerową poziomice pewnego odwzorowania $F : \mathbb{R}^{n+k} \rightarrow \mathbb{R}^k$, którego różniczka $D_{\mathbf{p}}F$ jest odwzorowaniem liniowym rzędu n . Wywnioskuj stąd, że obraz rozmaitości przy dyfeomorfizmie jest rozmaitością.

A zatem oba znane nam opisy rozmaitości: jako lokalny wykres funkcji i jako poziomica niezdegenerowanego odwzorowania są lokalnie równoważne.

Zadanie 14. (*) Rozważmy liczby $x_1, x_2, \dots, x_n \geq 0$ i liczbę naturalną $k \leq n$. Zdefiniujmy k -tą średnią MacLaurin'a z liczb $x_1, \dots, x_n$ wzorem

$$ML_k(x_1, \dots, x_n) := \left(\frac{\sum_{i_1 < i_2 < \dots < i_k} x_{i_1} x_{i_2} \cdot \dots \cdot x_{i_k}}{\binom{n}{k}} \right)^{1/k}.$$

Wykaż, że zachodzi następujące uogólnienie nierówności średnich

$$ML_1(x_1, \dots, x_n) \geq ML_2(x_1, \dots, x_n) \geq \dots \geq ML_{n-1}(x_1, \dots, x_n) \geq ML_n(x_1, \dots, x_n).$$

Michał Józwiowski, 21 grudnia 2018.